

Въ 1224 годинѣ на югъ на Россіиѣ ся появилъ непознатъ до тогава народъ. Това были Монголи и Татари, които прѣдвождаѣ Чингисъ-Ханъ войвода. Тии дошли откамъ Кавказъ и налѣтѣли възъ Половци-ты. Половци-ти ся съединили съ русскы-ты князове, и имъ надвили, и послѣ ся върнжли пакъ назадъ.

Нъ, слѣдъ 13 години, Монголи-ти пакъ ся върнжли да приземать Европѣ. Една голѣма Монголска дружина, отъ пять стотинъ хыляды души, оставила срѣднѣ Азиѣ, и отышла въ Россіиѣ съ жены-ты си, съ дѣца-та си, съ покщнинѣ-тѣ си, и съ добытка си. Главатаръ на тѣхъ голѣмѣхъ дружинѣхъ былъ Батай, внукъ на Чингисъ-Хана. Той страшно съсыпалъ Камско-то Българско царство, и налѣтѣлъ възъ русскы-ты княжества (1237). Русскы-ти князове не были сговорни помежду си, та Батай много лесно ги покорилъ. Батай най-напрѣдъ призель Рязанско княжество. Слѣдъ него завоювалъ Суздалско княжество; оттамъ отышълъ възъ Новогородъ, и най-сетнѣ призель прочютый градъ Киевъ, когото оплѣнилъ и развалилъ. Слѣдъ това Батай отышълъ възъ Полшиѣ и Унгаріѣ, и послѣ ся върнжлъ на Волгѣ, дѣто си направилъ за столнинѣ градъ Сарай. Тамъ той нагласилъ царство, което ся наричало *Злашна* или *Кыпчакъска Орда*. Монголи-ти владѣли на Руссы-ты повече отъ двѣстѣ години.

Турци. На врѣмя-то на монголскы-ты завоевания кога царувалъ Чингисъ-Ханъ една турска чета ся отдѣлила отъ Туркестанъ, и прѣминѣла на западъ въ Малж-Азиѣ. Тя Турци зели да ся наричатъ Османли отъ имя-то на единъ тѣхенъ султанъ, Османъ. Тии призели византийскы-ты области въ Малж Азиѣ, и оттамъ прѣминали на Старопланинскый полуостровъ. Турци-ти, каквото всичкы-ти источни завоевателе, были добри войници и имали войнишкѣ урядбѣ. Султани-ти събирали отъ покорены-ты области, освѣтъ даване, и христьянскы дѣца. Тия дѣца ги отгладвали послѣ у султановы-ты дворове, учили ги на мохамеданскѣ вѣрѣ и на войнишко искусство. Отъ тѣхъ нагла-